

Obsah

Úvod	VII
------------	-----

Oddíl A – Podnik, jeho cíle a funkce

1. Podstata podniku a podnikání	3
1.1 Podnikání a podnik	3
1.2 Nedávná minulost našich podniků	5
1.3 Listopad 1989 a současná situace našich podniků	6
1.4 Právní úprava podnikání	9
1.5 Dodatek: Podnikatel, manažer, vůdčí osobnost	10
Shrnutí	11
Klíčová slova	11
Otázky	11
Literatura	12
2. Okolí podniku	13
2.1 Prvky okolí podniku	14
2.2 Význam státu pro formování okolí podniku	18
2.3 Nutnost poznávání okolí	19
Shrnutí	20
Klíčová slova	21
Otázky	21
Literatura	21
3. Vývoj podnikové ekonomiky	22
3.1 Historický úvod	22
3.2 Zakladatelské osobnosti	23
3.3 Situace na území České republiky	26
Shrnutí	29
Klíčová slova	29
Otázky	29
Literatura	30

4. Efektivnost podniku a její základní kategorie	31
4.1 Výrobní faktory a jejich klasifikace	31
4.2 Kombinace výrobních faktorů	34
4.3 Spotřeba výrobních faktorů – náklady podniku	35
4.3.1 Druhovité třídění nákladů	36
4.3.2 Účelové třídění nákladů	37
4.3.3 Náklady podle závislosti na změnách objemu výroby	39
4.3.4 Náklady podle původu spotřebovaných vstupů	41
4.3.5 Náklady podle podnikových funkcí	41
4.3.6 Další kategorie nákladů	42
4.4 Výsledek činnosti podniku – výnosy a zisk	42
4.5 Efektivnost	47
Shrnutí	51
Klíčová slova	52
Otázky	52
Literatura	53
5. Cíle podniku a jeho funkce	55
5.1 Primární cíl podniku – maximalizace zisku a tržní ceny akcií	55
5.2 Primární cíl – maximalizace hodnoty podniku a tzv. shareholder value	58
5.3 Odlišnosti cílů velké společnosti a malého podniku	58
5.4 Primární cíl – maximalizace shareholder value (ukazatele MVA a EVA)	61
5.5 Druhy cílů	64
5.6 Funkce (činnosti) podniku	66
Shrnutí	69
Klíčová slova	70
Otázky	70
Literatura	71
6. Typologie podniků	72
6.1 Podniky podle právní formy	73
6.1.1 Podniky jednotlivce	73
6.1.2 Osobní společnosti	74
6.1.3 Kapitálové společnosti	75
6.1.4 Družstva	77
6.1.5 Veřejné (státní) podniky	78
6.2 Podniky podle sektorů a hospodářských odvětví	80
6.3 Podniky podle velikosti	81
6.4 Podniky podle typu výroby	81
6.5 Sdružení podniků	82

Shrnutí	87
Klíčová slova	87
Otázky	88
Literatura	88
7. Život podniku	89
7.1 Založení podniku	92
7.2 Růst podniku	98
7.3 Krize a sanace	101
7.4 Zánik podniku	106
7.4.1 Zrušení a zánik	106
7.4.2 Likvidace společnosti	107
7.4.3 Konkurz a vyrovnání	109
Shrnutí	110
Klíčová slova	111
Otázky	111
Literatura	111
Internetové prameny	112

Oddíl B – Výstavba podniku

8. Majetková a kapitálová výstavba podniku	117
8.1 Majetek podniku a jeho finanční krytí, rozvaha podniku	117
8.2 Majetková struktura podniku	119
8.2.1 Dlouhodobý majetek	119
8.2.2 Oběžný majetek	120
8.3 Kapitálová struktura podniku	122
8.3.1 Vlastní kapitál – základ podnikání	123
8.3.2 Cizí kapitál – další zdroj financování podniku	124
8.4 Oceňování majetku a podniku	130
8.4.1 Oceňování hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku	130
8.4.2 Oceňování dlouhodobého finančního majetku	132
8.4.3 Oceňování oběžného majetku	132
8.4.4 Oceňování cizího a vlastního kapitálu	132
8.4.5 Oceňování podniku	133
Shrnutí	134
Klíčová slova	135
Otázky	135
Příklady k řešení	135
Literatura	136

9. Organizace podniku	137
9.1 Proč je potřeba organizovat	137
9.2 Jak se postupuje při tvorbě organizační struktury	139
9.3 Co je výsledkem organizování	145
9.4 Ovlivňují organizaci právní předpisy?	149
Shrnutí	150
Klíčová slova	150
Otázky	150
Literatura	151

Oddíl C – Činnosti podniku a jejich řízení

10. Podnikové řízení	155
10.1 Obsah řízení a jeho fáze	155
10.2 Nositelé řídicích rozhodnutí	156
10.3 Strategické řízení	157
10.4 Taktické a operativní řízení	161
10.5 Funkční struktura plánování podniku	162
10.5.1 Plánování marketingu	163
10.5.2 Plánování výroby	163
10.5.3 Plánování nákupu	164
10.5.4 Plánování výzkumu a vývoje	164
10.5.5 Plánování obnovy a údržby dlouhodobého hmotného majetku	164
10.5.6 Finanční plánování	165
10.5.7 Plánování lidských zdrojů	165
10.6 Podnikatelský plán (business plan)	165
Shrnutí	167
Klíčová slova	168
Otázky	168
Literatura	168
11. Výrobní činnost podniku	169
11.1 Pojetí výrobní činnosti	169
11.2 Plánování výroby	171
11.2.1 Plánování výrobního programu	171
11.2.2 Plánování výrobního procesu	173
11.2.3 Plánování výrobních kapacit	176
11.2.4 Plánování umístění (lokalizace) podniku (závodu)	181
Shrnutí	182
Klíčová slova	182
Otázky	182
Příklady k řešení	183
Literatura	183

12. Nákup	184
12.1 Funkce a úkoly útvaru nákupu	184
12.1.1 Marketingové pojetí nákupu	184
12.1.2 Dominantní zásady nákupního marketingu	185
12.2 Nákupní marketingový mix	186
12.2.1 Informační a komunikační nákupní mix	186
12.2.2 Výrobní mix a mix služeb	187
12.2.3 Cenový a kontrakční mix	188
12.2.4 Logistický a dodávkový mix	189
12.3 Aktivita marketingového nákupního procesu	189
12.4 Řízení zásob	193
12.5 Nákupní logistika	197
12.6 Strategické řízení nákupu	199
Shrnutí	200
Klíčová slova	201
Otázky	201
Příklad k řešení	201
Literatura	203
 13. Odbyt (marketing)	204
13.1 Odbyt a marketing, prodej zboží a služeb	204
13.2 Obchodní plán	206
13.3 Marketingové techniky	208
13.4 Organizace marketingu v podniku	210
Shrnutí	211
Klíčová slova	211
Otázky	211
Příklad k řešení	212
Literatura	212
 14. Personální práce	213
14.1 Obsah a cíle personální práce ve firmě	213
14.2 Organizace personální práce	216
14.3 Plánování zaměstnanců	218
14.4 Získávání a výběr zaměstnanců	218
14.5 Hodnocení zaměstnanců a jejich výkonu	220
14.6 Firemní vzdělávání	221
14.7 Pracovní podmínky a sociální péče	222
14.8 Mzdový systém firmy	223
14.9 Hodnocení práce	228
14.10 Mzdové formy	228
Shrnutí	229

Klíčová slova	230
Otázky	230
Příklad k řešení	231
Literatura	231
15. Financování podniku	232
15.1 Financování podniku a úkoly finančního managementu	232
15.2 Druhy financování podniku	235
15.3 Běžné (krátkodobé) financování	237
15.3.1 Určení potřebné výše oběžných aktiv	238
15.3.2 Způsoby financování oběžných aktiv	239
15.4 Řízení cash flow	240
15.4.1 Pojem a význam cash flow	241
15.4.2 Zjišťování cash flow	242
15.5 Hodnocení finanční výkonnosti podniku – finanční analýza	243
15.5.1 Význam a informační zdroje	243
15.5.2 Techniky používané ve finanční analýze	243
15.5.3 Hlavní skupiny poměrových ukazatelů	243
15.5.4 Postup finanční analýzy	245
15.5.5 Trendová analýza	246
15.5.6 Systém ukazatelů Du Pont	247
15.5.7 Pyramidová soustava finančních ukazatelů	247
15.5.8 Mezipodnikové srovnávání	247
15.5.9 Ukazatele přidané hodnoty – MVA, EVA	248
15.6 Finanční plánování	248
Shrnutí	249
Klíčová slova	249
Otázky	250
Příklady k řešení	250
Literatura	251
16. Investiční činnost	252
16.1 Pojem investování a druhy investic	252
16.2 Rozhodování o investicích	253
16.3 Zdroje financování investic	254
16.4 Hodnocení efektivnosti investic	255
16.4.1 Podstata a postup	255
16.4.2 Určení jednorázových nákladů na investici	256
16.4.3 Odhad budoucích výnosů a rizik	256
16.4.4 Určení podnikové diskontní míry (nákladů na kapitál)	256
16.4.5 Výpočet současné hodnoty (aktualizace) očekávaných výnosů ...	257
16.5 Metody hodnocení investic	258

16.6	Metody (ukazatele) hodnocení efektivnosti investic	261
16.6.1	Ukazatel výnosnosti investice	261
16.6.2	Metoda doby splacení	262
16.6.3	Metoda čisté současné hodnoty	262
16.6.4	Metoda vnitřního výnosového procenta	263
16.6.5	Ukazatel EVA v hodnocení investic	265
16.7	Srovnávání investičních variant	266
16.7.1	Výběr ze zaměnitelných vzájemně se vylučujících investičních variant	266
16.7.2	Výběr z investičních možností – stanovení pořadí akcí	267
16.8	Investiční riziko	268
16.9	Portfolio	270
	Shrnutí	271
	Klíčová slova	271
	Otázky	271
	Příklady k řešení	272
	Literatura	272
17.	Podnikové účetnictví	273
17.1	Finanční účetnictví a výkazy účetní závěrky	273
17.2	Vnitropodnikové (manažerské) účetnictví	280
17.3	Kalkulace nákladů	282
17.4	Rozpočetnictví	283
17.5	Podniková statistika a rozbor	284
	Shrnutí	285
	Klíčová slova	285
	Otázky	285
	Literatura	286
Oddíl D – Specifické ekonomiky		
18.	Specifika výrobních podniků	289
18.1	Členění výrobních podniků	289
18.2	Průmyslové podniky	291
18.2.1	Průmysl těžební a zpracovatelský	291
18.2.2	Vývoj průmyslu	293
18.2.3	Vnitřní organizace průmyslového podniku a výroby	293
18.3	Energetika	294
18.3.1	Elektrárnictví	295
18.3.2	Teplárnictví	296
18.3.3	Plynárnictví	296

18.4 Vodní hospodářství	296
18.5 Zemědělské a lesnické podniky	297
18.6 Zemědělství	298
18.6.1 Význam zemědělství a jeho zvláštnosti	298
18.6.2 Rostlinná výroba	300
18.6.3 Živočišná výroba	300
18.6.4 Transformace v zemědělství a zemědělská politika vlády	301
18.7 Lesnictví	301
18.8 Stavebnictví	303
Shrnutí	304
Klíčová slova	304
Otázky	304
Literatura	305
19. Bankovní podniky	306
19.1 Banka jako specifický podnik	306
19.1.1 Charakteristika banky a jejích funkcí	307
19.1.2 Rozvaha banky a výkaz zisku a ztrát	309
19.2 Bankovní systém	313
19.2.1 Struktura bankovního systému	313
19.2.2 Struktura českého bankovního systému	314
19.2.3 Vývoj bankovního systému v České republice	315
19.2.4 Bankovní prostředí	317
19.3 Bankovní produkty (obchody)	321
19.3.1 Finančně úvěrové bankovní produkty	321
19.3.2 Depozitní bankovní produkty	322
19.3.3 Bankovní platební produkty	323
19.3.4 Produkty investičního bankovníctví	323
19.4 Základní principy řízení banky	324
Shrnutí	328
Klíčová slova	328
Otázky	328
Literatura	329
20. Podniky infrastruktury	330
20.1 Význam a zvláštnosti podniků infrastruktury	330
20.2 Doprava	333
20.2.1 Železniční doprava	335
20.2.2 Silniční doprava	336
20.2.3 Vodní doprava	338
20.2.4 Letecká doprava	338
20.2.5 Městská hromadná doprava	339

20.3 Pošta	340
20.4 Telekomunikace	341
Shrnutí	344
Klíčová slova	344
Otázky	344
Literatura	345
21. Obchodní podniky a podniky cestovního ruchu	346
21.1 Obchod a obchodní podniky	346
21.2 Specifika zahraničního obchodu	351
21.3 Nástroje státu v oblasti zahraniční obchodní politiky	353
21.4 Podniky cestovního ruchu	356
21.5 Specifika činností v obchodní firmě	358
21.6 Ekonomika obchodních podniků	359
Shrnutí	359
Klíčová slova	360
Otázky	360
Literatura	360
22. Drobné podniky a živnosti	361
22.1 Význam malých a středních podniků	361
22.2 Vymezení malých a středních podniků	363
22.3 Výhody a nevýhody malých a středních podniků	365
22.4 Strategie malých a středních podniků	367
22.5 Podpora malým a středním podnikům	368
22.6 Sdružování podniků v průmyslových oblastech – vytváření podnikatelských sítí a sdružení	371
Shrnutí	372
Klíčová slova	372
Otázky	372
Příklad k řešení	373
Literatura	373
23. Podniky s mezinárodní účastí	374
23.1 Společné podnikání bez kapitálové spoluúčasti	374
23.2 Společné podnikání s kapitálovou spoluúčastí	376
23.3 Joint ventures (podniky se zahraniční majetkovou účastí)	378
23.4 Nadnárodní podniky	382
Shrnutí	385
Klíčová slova	385
Otázky	385
Literatura	385

24. Specifika podnikání, ekonomiky a managementu ve zdravotnictví	386
24.1 Specifika zdravotnických služeb	386
24.2 Specifika podnikání ve zdravotnictví	388
24.2.1 Založení soukromého zdravotnického zařízení	388
24.2.2 Technické požadavky na provoz zdravotnického zařízení	390
24.2.3 Pojištění soukromého zdravotnického zařízení	391
24.3 Ekonomika a management zdravotnických zařízení	392
24.3.1 Marketing zdravotnických zařízení	392
24.3.2 Posilování ekonomických aspektů v řízení zdravotnických zařízení	393
24.3.3 Management kvality ve zdravotnických zařízeních	394
24.3.4 Ochrana osobních údajů a statistická služba	395
24.3.5 Zdravotní informační systémy	395
Shrnutí	397
Klíčová slova	397
Otázky	398
Příklad k řešení	398
Literatura	398
25. Ekonomika sportu	399
25.1 Pojem sport	399
25.2 Institucionální klasifikace sportu	399
25.3 Institucionální rámec sportu	401
25.4 Makroekonomický model toku statků a finančních toků ve sportu pro ČR	402
25.5 Podíl sportu na společenském produktu a spotřebitelských výdajích	406
25.6 Vícezdrojové financování sportu, tvorba peněžního fondu	407
25.7 Specifika ekonomiky českého sportovního klubu a základní právní rámec	409
Shrnutí	410
Klíčová slova	410
Otázky	411
Literatura	411
26. Aplikace PC v práci ekonoma podniku	412
26.1 Programové vybavení (software)	412
26.2 Programové prostředky pro komunikaci	413
26.2.1 Internet	413
26.2.2 Prostředky pro práci s WWW stránkami na Internetu	413
26.2.3 Intranet	414
26.2.4 Elektronická pošta	415
26.2.5 Elektronické konference	415

26.2.6 Diskusní skupiny	416
26.2.7 Videokonference, Internet Relay Chat	416
26.3 Obecné aplikační programy	416
26.3.1 Textový editor	416
26.3.2 Tabulkový procesor	417
26.3.3 Databázový systém	417
26.3.4 Prezentační grafika	417
26.4 Účelové aplikační programy z ekonomiky podniku	418
26.4.1 Databáze o firmách	418
26.4.2 Softwarové programy pro analýzu a srovnávání podniků	420
26.4.3 Údaje o ekonomických subjektech na Internetu	422
Shrnutí	423
Klíčová slova	423
Otázky	423
Literatura	423
Stručný výkladový slovník	425
Rejstřík	469